

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 czerwca 2017 roku Sąd Rejonowy w Pabianicach w sprawie z powództwa G. P. przeciwko Gminie Miejskiej P. o zapłatę: 1) oddalił powództwo, 2) przyznał r.pr. W. M. ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Pabianicach kwotę 2.952 zł tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu, 3) nie obciążył powoda kosztami procesu.

Od opisanego wyroku apelację złożył powód, zaskarżając wyrok w części co do punktu 1. zarzucając:

1) naruszenie prawa procesowego:

- art. 822 k.p.c. poprzez błędne uznanie przez Sąd Rejonowy, że w okolicznościach sprawy powód mógł się zwrócić do komornika sądowego o wstrzymanie czynności egzekucyjnych podczas gdy nie ma dowodu, że pozwany pouczył powoda o uprawnieniu wynikającym z tego przepisu, a jeśli go nie ma to nie można czynić powodowi zarzutu, że nie skorzystał z tego przepisu bowiem nie wiedział o nim, zwracał się do pozwanego ze stosownymi wnioskami o to by zapobiec egzekucji był przekonany, że to na pozwanym ciąży obowiązek podjęcia odpowiednich kroków prawnych celem wstrzymania egzekucji i uniknięcia negatywnych dla powoda skutków postępowania egzekucyjnego.

2) naruszenie prawa materialnego:

- art. 417 § 1 k. c. w związku z art. 415 k. c. i bezpodstawne przyjęcie, że powód nie poniósł żadnej szkody mimo istniejącej w obrocie prawnym ostatecznej decyzji administracyjnej MOPS w P. znak (...) z dnia 21 marca 2014 roku odraczającej termin spłaty zadłużenia z możliwością rozłożenia na raty do czasu opuszczenia przez powoda zakładu karnego tj. do dnia 19 września 2017 roku i wyegzekwowaniem dochodzonej kwoty oraz niezłożenie przez pozwanego odpowiedniego wniosku do komornika o zawieszenie postępowania egzekucyjnego.

- art. 5 k.c. i uznanie, że występując z przedmiotowym roszczeniem powód nadużywa swojego prawa i jako takie działanie nie może podlegać ochronie prawnej jako sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Apelujący wniósł o zmianę wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości oraz o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej przyznanej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych wraz z należnym podatkiem Vat i oświadczył, że nie zostały one zapłacone ani w całości ani w części.

Na rozprawie apelacyjnej pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył:

apelacja jest niezasadna.

Ustalenia faktyczne, jak również ocena prawna przedstawiona w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia przez Sąd Rejonowy, znajdują pełną akceptację Sądu Okręgowego.

Niezasadny jest zarzut naruszenia przepisów postępowania art. 822 k.p.c. i błędne uznanie przez Sąd Rejonowy, że w okolicznościach sprawy powód mógł się zwrócić do komornika sądowego o wstrzymanie czynności egzekucyjnych podczas gdy nie ma dowodu, że pozwany pouczył powoda o uprawnieniu wynikającym z tego przepisu, a jeśli go nie ma to nie można czynić powodowi zarzutu, że nie skorzystał z tego przepisu bowiem nie wiedział o nim.

Zdaniem Sądu Okręgowego okoliczność, że powód nie został pouczony o treści art. 822 k.p.c. nie stała na przeszkodzie, by powód zwrócił się do komornika o wstrzymanie czynności egzekucyjnych w oparciu o wydaną decyzję. Zaniechanie powoda w tym zakresie obciąża jego samego. Brak jest podstawy prawnej nakładającej na wierzyciela obowiązek pouczenia dłużnika o treści art. 822 k.p.c. Pozwany zatem wydając decyzję odraczającą termin spłaty zadłużenia

nie miał obowiązku pouczać powoda o treści tego przepisu. Natomiast powód jako dłużnik nie może obarczać odpowiedzialnością za swoją niezajomość prawa pozwanego.

Sąd Rejonowy nie naruszył także przepisów prawa materialnego art. 417 § 1 k.c. w zw. z art. 415 k.c. Rację ma Sąd Rejonowy, że powód nie udowodnił szkody. Wyegzekwowanie od niego należnych Gminie M. P. kwot na pokrycie długu wobec pozwanego, uchroniło powoda od negatywnych konsekwencji, które mogłyby powstać w sytuacji, w której kwota pieniężna uzyskana na podstawie wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi zostałaby spożytkowana przez powoda na inne cele aniżeli dług pozwanego. Ściągnięcie przez komornika należności przysługującej pozwanemu oraz przekazanie jej na rzecz wierzycieli, uchroniło powoda od naliczenia odsetek od zaległości i sprawiło, że po opuszczeniu zakładu karnego powód nie będzie miał długów. W okolicznościach przedmiotowej sprawy trudno przyjąć, że z powodu wyegzekwowania od powoda należności alimentacyjnych poniósł on szkodę, nawet jeśli została wydana decyzja odraczająca obowiązek zapłaty zadłużenia. Jeżeli powód miał majątek, z którego dłużnik mógł się zaspokoić, to wyegzekwowanie należności nie jest szkodą.

Słusznie uznał Sąd Rejonowy, że w sprawie brak było podstaw do zastosowania art. 5 k.c.

W sprawie nie zachodziły wyjątkowe okoliczności, które pozwalały uznać, że dochodzenie przez powoda roszczenie jest zgodne z zasadami współzycia społecznego. Niewątpliwie zachowanie powoda, który żąda zwrotu świadczenia (wyegzekwowanych należności alimentacyjnych), opierając swoje roszczenie na uznaniowej decyzji organu, który wydał decyzję na podstawie stanu faktycznego odbiegającego od rzeczywistości, nie może korzystać z ochrony prawnej, jako sprzeczne z zasadami współzycia społecznego.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. nie obciążając skarżącego kosztami postępowania apelacyjnego.

Sąd uznał, że obciążenie skarżącego kosztami na rzecz Gminy Miejskiej P. nie byłoby sprawiedliwe. Art. 102 k.p.c. przewiduje wyjątek od - odnoszącej się do obowiązku rozliczania kosztów postępowania - zasady odpowiedzialności za wynik procesu i pozwala na odstąpienie od niej „w szczególnie uzasadnionych wypadkach”. Fakt ich nastąpienia (bądź braku) podlega ocenie sądu orzekającego w jednostkowym przypadku, także na tle całokształtu rozpoznanej sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lipca 2012r II CZ 70/12 (publ. L.)).

W ocenie Sądu Okręgowego zachodziły w tej sprawie podstawy do zastosowania art. 102 k.p.c. W przedmiotowej sprawie skarżący występując z apelacją, był przekonany co do zasadności swojego roszczenia, które zostało zweryfikowane dopiero przez Sąd, po przeprowadzeniu postępowania dowodowego i dokonania oceny ich zasadności. Działania skarżącego nie zmierzały do przedłużenia toku postępowania w sprawie. Dlatego też Sąd Okręgowy uznał, że obciążanie skarżącego będącego w trudnej sytuacji finansowej na rzecz powoda kosztami zastępstwa procesowego byłoby sprzeczne z poczuciem sprawiedliwości.

W punkcie trzecim wyroku Sąd Okręgowy przyznał i nakazał wypłacić ze Skarbu Państwa na rzecz radcy prawnego W. M. kwotę 1.476 zł brutto tytułem wynagrodzenia za świadczoną pomoc prawną z urzędu powodowi w postępowaniu apelacyjnym. Jej wysokość została ustalona odpowiednio do § 16.1 pkt 1 w zw. z § 8 pkt. 5 i § 4 pkt. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu z dnia 3 października 2016 r (Dz.U. z 2016 r., poz.1715).